

УДК 619:618.1:636.8

Омеляненко М. М., к.вет.н., доцент,
Гаркуша С. Є., к.вет.н., доцент,
Улизько О. В., студент©

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ДЕЯКІ ГІСТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В МАТЦІ ПРИ ПІОМЕТРІ КІШОК

Представлені результати гістологічних змін у матці при піометрі кішок різних порід. Робота виконана у ветеринарних клініках міста Києва та на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Ключові слова: кішка, гістологічні зміни, патолого - анатомічний розтин.

Вступ. Піометра – досить розповсюджене захворювання кішок. Воно характеризується нагромадженням гною в порожнині матки й появою у тварини виділень [1, 2, 6].

Вважається, що піометра – гормонально обумовлене захворювання, що виникає при підвищенні рівня прогестерону в крові. Найчастіше це захворювання проявляється в кішок, старших п'яти років. Як правило, це нестерилізовані кішки, що не мали потомства, або у яких був окіт 1-2 рази, а потім позбавлені цієї можливості [7].

Останнім часом у зв'язку зі змінами в харчуванні кішок, а також з погіршенням екологічної ситуації почастишали випадки піометри в молодих (2-3 року) тварин [3, 5].

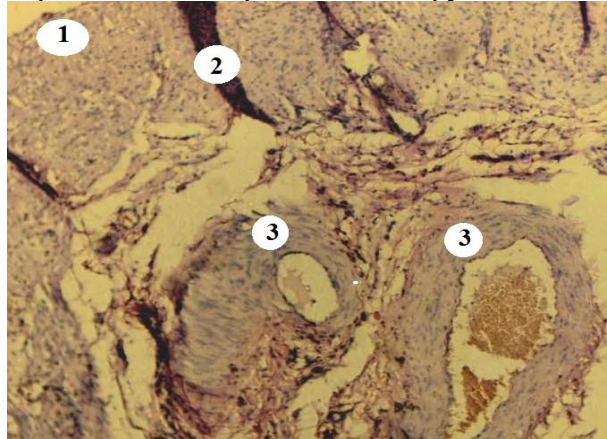
Для більш точної діагностики тварин, хворих на піометру, та більш глибокого вивчення даної проблеми, було поставлено завдання вивчити гістологічні зміни в матці кішок різних порід при піометрі.

Матеріал і методи. Робота проводилась у ветеринарних клініках м. Києва та на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України. Матки, видалені при оперативному лікуванні кішок (5 тварин), хворих на піометру, були доставлені для проведення патоморфологічного дослідження на кафедру патологічної анатомії НУБіП України.

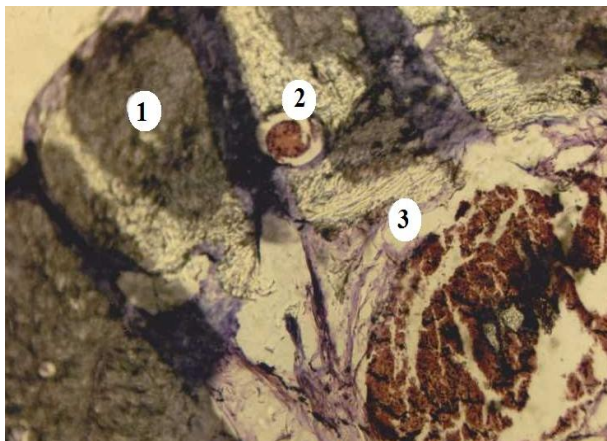
Відібрані тканини після видалення фіксували у 10%-овому водному нейтральному розчині формаліну за прописом Ліллі, зневоднення проводили у серії спиртів зростаючої міцності і через хлороформ заливали у парафін. З одержаних блоків за допомогою санного мікротому нарізали зрізи товщиною 6 мкм, які фарбували гематоксилином Караці та еозином. Гістологічні препарати досліджували методом світлової мікроскопії під мікроскопом Біолам Р 12 [4]. Препарати фотографували цифровим фотоапаратом «Olimpus FE-130» при збільшеннях мікроскопа від 50х до 1200х.

Результати дослідження. При проведенні патологоанатомічних досліджень маток кішок, хворих на піометру, встановлено, що ексудат темно-червоного кольору, неприємного запаху, рідкий з домішками решток мертвих тканин.

Судини стінки рогів матки з боку серозної оболонки ін'єковані, місцями з крововиливами, стінка матки тонка, еластична, серозна оболонка зібрана у великі складки, набрякла, темно-червоного кольору, легко знімається.

Рис. 1. Фрагмент стінки матки: 1 - серозна оболонка; 2 – судини периметрію; 3- гіалінізація стінки артеріоли і вени. Гематоксилін та еозин. x 200

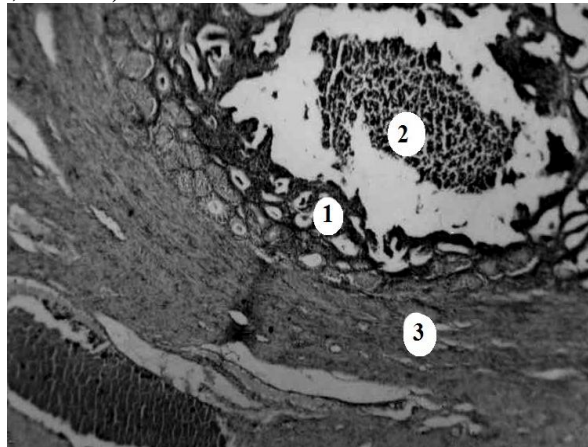
Рис. 2. Фрагмент стінки матки: 1 - поздовжній м'язовий шар; 2 - тромбовані артеріоли; 3- дилатація і руйнування стінки вени, згусток крові у вені. Гематоксилін та еозин x 400

Покривний епітелій периметрію повністю зруйнований, зовнішній (поздовжній) шар м'язової оболонки в стані набряку, інфільтрований дрібними клітинними елементами, судинний шар розширений, стінка вен і артерій потовщені, гіалінізовані, заповнені згустками крові (Рис. 1. та Рис. 2.), стінки вен розширені, зруйновані, а тромб разом з інтимою заповнює весь просвіт

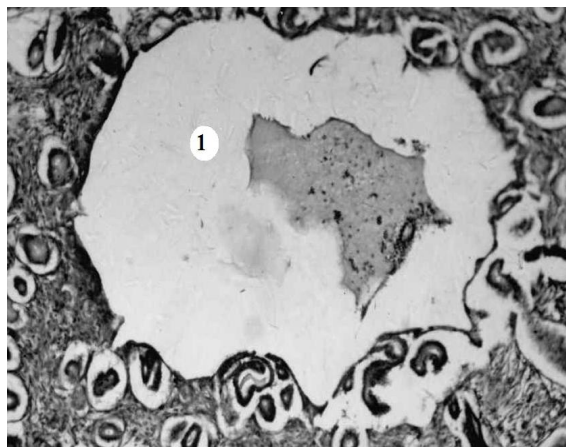
вени. Циркулярний шар м'язової оболонки ущільнений, вени в стані дилатації, їх інтима зруйнована.

Ендометрій переважно не має епітелію, підепітеліальний шар інфільтрований дрібними клітинними елементами, поверхневі залози місцями ущільнені, розширені і порожні, стінки розтягнені.

В окремих ділянках поверхневі залози зруйновані і їх порожнини заповнені ексудатом (Рис. 3., Рис. 4.).

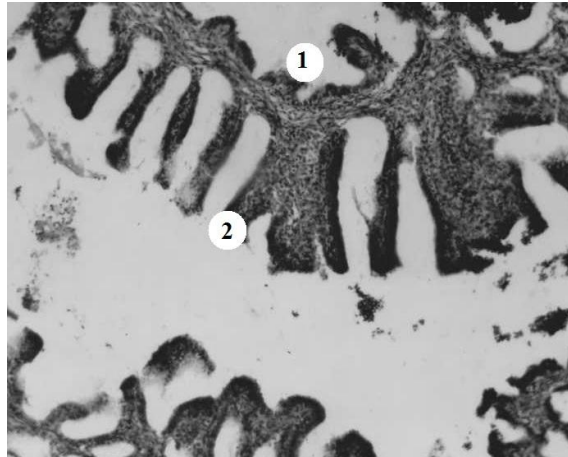

Рис. 3. Ендометрій: 1 - дистрофія глибоких залоз;
2 - ексудат в порожнині зруйнованих залоз; 3 - циркулярний м'язовий шар.
Гематоксилін еозином, збільшення 100.

Рис. 4. Ендометрій: 1 - кістозне переродження поверхневих відділів залоз.
Гематоксилін еозином, збільшення 200.

У всіх відділах матки виражена гіперплазія ендометрію, при якій утворюються вирости, що відгалужуються від його поверхні; епітелій глибоких залоз десквामований, просвіт розширений і заповнений згустками крові (рис. 5.) і на їх місці утворюються кісти.

Рис. 5. Гіперплазія ендометрію при піометрі: 1- кістозне переродження залоз 2- вирости. Гематоксилін еозином, збільшення x 100.

Висновки. Проводячи гістологічні дослідження маток кішок, хворих на піометру, ми встановили, що майже у всіх дослідних зразках покривний епітелій периметрію повністю зруйнований, стінки вен розширені, переповненні кров'ю, в багатьох зразках зруйновані. Поверхневі залози ендометрію зруйновані і їх порожнини заповнені ексудатом. Епітелій глибоких залоз десквамований, просвіт розширений і заповнений згустками крові, утворюються кісти.

Література

1. Белов А. Д. Болезни собак и кошек / Белов А. Д., Данилов Е. П., Дукур И. И. – М.: Колос, 1995. – 386 с.
2. Брылина, В. Е. Микрофлора при пиометре у сук / В. Е. Брылина, Л. В. Еремина, Е. В. Саженева // 9-ый Московский международный ветеринарный конгресс, 12-14 апреля 2001 г. Москва, 2001. - С. 269.
3. Величко С. В. Диагностика и оперативное лечение пиометры у сук / В. М. Лакоташ, Л. Е. Воробченко. Киев, 2000.
4. Горальський Л. П. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи дослідження у нормі та при патології / Горальський Л. П., Хомич В. Т., Кононський О. І. – Ж.: Полісся, 2005. – 275 с.
5. Дюльгер Г. П. Патология послеродового периода / Г. П. Дюльгер // Ветеринария домашних животных. 2005. - № 3. - С. 14-17.
6. Дюльгер, Г. П. Основные гинекологические заболевания кошек / Г. П. Дюльгер // Ветеринария домашних животных. 2005. - № 6. - С. 33-35.
7. Епанчинцева О. С. Клиника и патоморфологические изменения в половых органах кошки при пиометрите / О. С. Епанчинцева, В. А. Шестаков // Материалы международной научной конференции, посвященной 125-летию академии. Казань, 1998. - С. 28.

Summary

Omeljanenko N.N. PhD (vet), associate professor

Garkusha S.E. PhD (vet), associate professor

Ulyzko O.V. student

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

**SOME HISTOLOGICAL CHANGRS IN THE UTERUM DURING
PIOMETRE CATS**

The results of the histological changes in the uterus with pyometra cats of different breeds. The work performed in veterinary clinics in Kiev and at the Department of Pathology of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Key words: *cat, histological change, pathoanatomical dissection.*

Рецензент – д.вет.н., професор Урбанович П.П.